

Elia op Horeb

door: C.H. Mackintosh

1 Koningen 19

Veel gelovigen ondervinden gedurende hun leven steeds wisselende omstandigheden. Net zoals zij: *“die met schepen de zee bevoeren, die handel dreven op de grote wateren”*. Van hen wordt gezegd: *“zij rezen ten hemel, zonken neer in de waterdiepten, hun ziel verging van ellende”* (Ps. 107:23,26). Soms zijn ze op de berg, soms in het dal. Soms liggen ze in de zon, soms worden ze geslagen door stormvlagen.

Het lijkt wel of niemand de voor de gelovige uitgezette wedloop kan lopen zonder oneffenheden op zijn weg tegen te komen. Het pad door de woestijn is ruw. Op zich is dat goed want ieder weldenkend mens wil liever een ruw pad dan een glibberig pad. De Heer kent onze behoefte aan geloofsoefeningen door een ruw pad, zodat we beter geoefend en geschikt zouden zijn voor de plaats die we nu moeten innemen.

Dit is een ernstige les voor ons. *“Wie een oor heeft, laat hij horen”*. De mensen in de wereld worden hoe langer hoe zorgelozer voor de belangen van de waarheid van God op aarde. Christus en Belial zijn voor hen gelijk. Zolang de wielen van de grote machine van het nuttigheidsbeginsel maar niet gehinderd worden in hun beweging. Uw principes moet u maar op de achtergrond houden. Mensen met de meest tegenstrijdige uitgangspunten kunnen zich verenigen en hun principes op de achtergrond houden. Ze hangen vol elan de geest van wereldsgezindheid aan. Dat is de geest en de neiging van deze eeuw. Het enige wat nog ontbreekt is dat de geest van Izebel oprijst, die de mensen voortleidt op het pad dat zij openlijk hebben ingeslagen. Het is echter wel een pad dat zal eindigen in eeuwige duisternis. Een ernstige gedachte. *“Wie een oor heeft, laat hij horen”*.

“Toen Achab aan Izebel verhaalde alles wat Elia gedaan had, en hoe hij al de profeten met het zwaard gedood had, zond Izebel een bode tot Elia” (vs. 1). Elia schrok en zijn geest leek verpletterd te zijn door de boodschap die hij gekregen had.

Achab vertelde alles aan Izebel. Hijzelf had niet voldoende belang bij de zaak om er deel in te nemen. En al had hij er belangstelling voor gehad, hij bezat niet voldoende geestkracht. De overvloedige regen scheen voor hem verbonden te zijn met de dood van de profeten, daarom kon hij rustig toekijken bij hun dood.

Wat gaf Achab nu om Baäl of Jehova? Wanneer Achab en zijn navolgers maar genoeg te eten en te drinken hebben, zijn alle andere kwesties over de waarheid en

godsdienst niet belangrijk. Wat een grove en niets betekenende gruwel! Ze zijn ellendig, verdwaasd en genotziek, kinderen van de wereld van wie de gevoelens niet verder gaan dan: *“Laten we eten en drinken want morgen sterven wij”*. Denk aan Achab. Denk aan zijn verschrikkelijke einde. Het einde van eten en drinken. Hoe? De honden likten zijn bloed! En wat zijn ziel betreft, dat zal de eeuwigheid openbaren.

Maar bij Izebel ontbrak het niet aan belangstelling of geestkracht. Voor haar was het doden van haar priesters van het grootste belang en zij besloot ferm op te treden. Ze zond een bode tot Elia, die zei: *“Zo mogen de goden doen, ja nog erger, indien ik morgen om deze tijd uw ziel niet gelijk zal maken aan de ziel van een hunner”* (vs. 2).

Nu moest Elia de storm van vervolging ondergaan. Op de Karmel stond hij tegenover al de profeten van Baäl, zijn loopbaan was tot nu toe een triomftocht geweest, het was het gevolg van zijn gemeenschap met God. Maar nu leek de zon te dalen en zijn horizon donker te worden. Toen Elia de boodschap *“had vernomen, maakte hij zich gereed en ging weg om zijn leven te redden; en gekomen tot Berseba, dat tot Juda behoort, liet hij zijn knecht daar achter. Zelf echter trok hij een dagreis ver de woestijn in, ging zitten onder een bremstruik en begeerde te mogen sterven, en zeide: Het is genoeg! Neem nu Here, mijn leven, want ik ben niet beter dan mijn vaderen”* (vs. 3, 4).

De geest van Elia bezwijkt totaal. Hij zag alles door de donkere wolk waardoor hij was omringd. Al zijn werk scheen in zijn ogen niets meer waard. Het leek voor niets geweest. Hij wilde alleen nog maar gaan liggen en sterven. Zijn geest, die gekweld werd door wat hij vruchteloze pogingen achtte, verlangde in de rust in te gaan.

In dit alles zien we ongeduld en ongeloof. Elia wilde niet heengaan toen hij op de Karmel stond. Daar leek alles triomf, daar bereikte hij iets. Hij scheen daar nut te hebben en daarom dacht hij niet aan heengaan. Maar de Heer wilde Zijn knecht niet alleen laten zien wat hij *“moest doen”* maar ook wat hij *“moest lijden”*. Het eerste willen we wel. Naar het andere verlangen we niet zo. Toch wordt de Heer evengoed verheerlijkt in een geduldig lijden als door een actieve dienstknecht. De genade die gezien wordt in een geduldig gedragen, langdurig lijden is even welriekend als de vruchten van een actieve dienst. Dit had Elia moeten bedenken. Maar

het hart kan niet goed luisteren en verstaan als het somber en moedeloos is.

Er zijn maar weinig dienstknechten van de Heer die niet op het een of andere moment ernaar verlangden om het harnas af te mogen leggen en op te mogen houden met zwoegen in de strijd. Meestal op momenten dat al hun arbeid en getuigenis tevergeefs lijken te zijn en vaak als ze geneigd zijn naar zichzelf te kijken als oorzaak van de belemmeringen.

Toch moeten we op de tijd van God wachten en tot op dat ogenblik onze weg in geduldige en trouwe dienst vervolgen. Er is een groot verschil tussen het verlangen om verlost te worden van beproeving of zorgen en het verlangen om thuis te komen in het Vaderhuis. De gedachte aan rust is zoet, onuitsprekelijk zoet voor de actieve dienstknecht. Het is een prettige gedachte om te denken aan de tijd wanneer onze genadige God elke traan van onze ogen zal afwissen. Het is zoet om te denken aan de groene weiden en de levende wateren, waarheen het Lam Zijn kudde zal leiden in de toekomstige heerlijkheid. Kortom, het hele vooruitzicht voor het geloofsoog is heerlijk en opwekkend. Toch hebben wij niet het recht om te zeggen: "O, Heer neem mijn leven weg". Alleen een ongeduldige geest kan zulke woorden zeggen.

De woorden van Paulus in Filippi 1:23-25 klinken totaal anders. *"maar ik word van beide kanten gedrongen: ik verlang ernaar heen te gaan en met Christus te zijn, want dit is verreweg het beste; maar in het vlees te blijven is nodiger ter wille van u. En in dit vertrouwen weet ik dat ik zal blijven en bij u allen zal blijven tot uw bevordering en blijdschap van het geloof"*. Deze woorden ademen een echte christelijke geest. De dienstknecht van de Gemeente moet het goede zoeken voor de Gemeente en niet zijn eigen voordeel. Als Paulus naar zichzelf had gekeken dan zou hij geen ogenblik langer op aarde hebben willen blijven. Maar wanneer hij naar de Gemeente kijkt wenst hij te blijven en voortdurend bij hen te zijn om hun vreugde en geloof te bevorderen.

Dat had ook de wens van Elia moeten zijn. Hij had moeten blijven voor het nut van het volk. Maar hij faalde daarin. Hij vluchtte de woestijn in, in ongelooft en om zijn leven te redden en daarna wenst hij dat zijn leven zou worden weggenomen om te ontkomen aan de moeilijkheden die zijn positie meebracht.

Hieruit kunnen wij een les trekken. Ongeloof berooft ons van de plaats van getuigenis en dienst. Zolang Elia door het geloof wandelde had hij een plaats als getuige en dienstknecht. Maar op het ogenblik dat zijn geloof faalde, verloor hij beide en vluchtte hij de woestijn in. Ongeloof maakt ons ongeschikt voor de dienst en het maakt ons nutteloos. We kunnen alleen iets voor God doen in de kracht van het geloof. In onze tijd waar zo velen het opgeven en een stap opzij doen, is dat nodig om in herinnering te brengen. De volgende conclusie is waar: Als iemand een bepaald standpunt loslaat, gebeurt dit doordat hij door ongelooft daartoe gebracht wordt.

Vandaag de dag zien we velen, die bewust (zoals ze zelf zeggen), die grote waarheid van de tegenwoordigheid van de Heilige Geest in de Gemeente hebben aangenomen, dit nu niet meer doen. Wanneer deze waarheid werkelijk geleerd is en in kracht wordt vastgehouden, bevrijdt die van alle menselijk gezag in geloofszaken. Het brengt christenen uit de systemen waar dit menselijk gezag wel wordt erkend en verdedigd. Als de Heilige Geest in de Gemeente heerst, heeft de mens geen recht om tussenbeide te komen. Dan heeft de mens geen recht om ceremoniën te verordenen en in te stellen. Want als hij dat doet bemoeit hij zich op een aanmatigende wijze met het goddelijk recht. Als iemand deze belangrijke waarheid oprecht gelooft zal zijn geloof zijn gedrag zo beïnvloeden, dat hij zich gedwongen zal voelen te getuigen tegen ieder systeem, waarin deze waarheid praktisch wordt ontkend. Hij zal zich van zo'n systeem afzonderen.

Het is geen kwestie van: waar en bij wie hij zich zal voegen. Nee, dat is een andere overdenking. Voorop staat: *"houdt op kwaad te doen"*. En pas later: *"leer goed te doen"* (Jes. 1:16,17).

Maar velen die eenmaal beleden hebben dat ze deze waarheid begrepen hadden en daarnaar handelden, hebben sindsdien het vertrouwen erin verloren. Ze zijn terug gegaan naar de systemen waar zij uit waren weggegaan. Net als bij Elia zijn hun verwachtingen niet voldaan. De gevolgen waarop zij hoopten hebben ze niet gekregen, daarom hebben ze het toneel verlaten. Waarschijnlijk hebben ze bij zichzelf gedacht: "Het is genoeg". Veel harten die eens hoge en dierbare verwachtingen koesterden over de Gemeente zijn terneergeslagen door teleurstelling. Zij die beleden het inzicht te hebben van de waarheid van de tegenwoordigheid van de Heilige Geest in de Gemeente en andere daarmee verbonden waarheden, hebben gefaald. Zij zeiden dat ze handelden overeenkomstig die waarheden, maar hebben een verootmoedigende openbaring van zichzelf gegeven. De vijand heeft hier snel gebruik gemaakt om schade toe te brengen, om de harten te ontmoedigen van hen, die getuigen van Christus wilden zijn. Maar die, toen ze het falen zagen van het gemeenschappelijk getuigenis, het wanhopig hebben opgegeven.

Maar laten we opmerken: ongelooft liet Elia de woestijn in vluchten en ongelooft doet iemand het getuigenis verlaten, dat de waarheid van de tegenwoordigheid van de Heilige Geest in de Gemeente hem had gegeven. Diegenen die terugtreden bewijzen dat niet God en Zijn eeuwige waarheid hun aandacht had, maar de mens en zijn omstandigheden. Als Gods waarheid de basis is van ons handelen zullen wij niet beïnvloed worden door menselijk falen en ongedurigheid.

De mens kan en zal falen in zijn beste en zuiverste pogingen om de waarheid van God te handhaven. Maar zal menselijk falen de waarheid van God van zijn kracht beroven? *"Volstrekt niet! Maar God zij waarachtig en ieder mens leugenachtig"* (Rom. 3:4).

Zullen de volgende feiten de hemelse beginselen krachteloos maken?

- Wanneer zij die belijden de eenheid van de Gemeente vast te houden, zich in partijen zouden verdelen;
- wanneer zij die de tegenwoordigheid van de Heilige Geest in de Gemeente belijden in regering en dienst, praktisch gezien toch leunen op menselijk gezag;
- wanneer zij die belijden uit te zien naar de persoonlijke verschijning en regering van de Zoon des Mensen, vol vuur de dingen najagen van de wereld.

Zeker niet, God zij dank, de waarheid zal de waarheid blijven tot aan het einde. God zal God blijven, hoewel de mens zich misschien wel duizend maal onvolmaakter zal bewijzen dan hij lijkt. Daarom in plaats van het in wanhoop opgeven van een goed gebruik maken van de waarheid van God, omdat mensen gefaald hebben, zouden we liever de waarheid moeten vasthouden. Het is onze enige steun te midden van algemeen verval en schipbreuk lijden. Wanneer Elia de waarheid had vastgehouden, die hem vervulde toen hij op de Karmel stond, dan zou hij nooit onder een bremstruik hebben gelegen. Hij zou nooit gezegd hebben: *“Neem nu Here, mijn leven, want ik ben niet beter dan mijn vaderen”* (vs. 4).

Maar de Heer komt vol genade Zijn arme, onder een bremstruik slapende, dienstknecht tegemoet. *“Want Hij weet, wat maaksel wij zijn, gedachtig zijnde, dat wij stof zijn”* (Ps. 103:14). In plaats dat Hij het geprikkelde verzoek van Zijn gekwelde en teleurgestelde dienstknecht inwilligt probeert Hij hem te laten eten en kracht te geven voor verdere inspanning.

Dit is niet de wet van de mens (2 Sam. 7:19) maar het is, gezegend tot in eeuwigheid, de manier van God. Zijn wegen en gedachten zijn anders dan de onze. Wij mensen behandelen onze naaste vaak ruw en scherp en houden geen rekening met hem. Wij gebruiken vaak de strenge methode. Maar God niet. Hij handelt altijd met medelijden en grote tederheid. Hij begreep Elia en herinnerde zich de plaats die hij kortgeleden had ingenomen voor Zijn naam en waarheid. Daarom diende Hij hem in de toestand van neerslachtigheid. *“Daarop legde hij zich neer en sliep in onder een bremstruik. Doch zie, daar raakte een engel hem aan en zeide tot hem: Sta op, eet. Toen hij rondzag, was daar, aan zijn hoofdeinde, een koek op gloeiende stenen gebakken en een kruik water. Hij at en dronk en legde zich weer neer. Doch wederom, ten tweeden male, raakte de engel des Heren hem aan, en zeide: Sta op, eet, want de reis zou voor u te ver zijn. Toen stond hij op, at en dronk en ging door de kracht van die spijs veertig dagen en veertig nachten tot aan het gebergte Gods, Horeb”* (vs. 5-8).

De Heer weet beter dan wij wat de eisen zijn waaraan wij moeten voldoen. Vol genade sterkt Hij ons naar Zijn kennis van deze eisen. De profeet wou slapen om

zijn ellende te vergeten, maar de Heer sterkte en staalde hem voor latere dienst.

De discipelen in de hof gaven zich ook over aan een diepe slaap. Ze waren schijnbaar overweldigd door een groot verdriet omdat de door hun gekoesterde hoop leek te falen. Maar hun geliefde Meester wilde hun lendenen omgorden en hun armen sterken voor de moeilijke gebeurtenissen die zij zouden meemaken.

Elia werd gesterkt door wat hij gegeten en gedronken had en liep naar Horeb. Ook hier zien we weer de treurige handelwijze van een ongeduldige geest. Elia lijkt helemaal afstand gedaan te hebben van zijn plaats van dienst en getuigenis. Als hij niet kan slapen onder een bremstruik verbergt hij zich in een spelonk. *“Hij kwam daar bij een spelonk, waar hij overnachtte”* (vs. 9). Als iemand eenmaal is afgeweken van de plaats waarin het geloof hem zou hebben bewaard kan men niet zeggen tot welke uitersten hij kan komen. Niets anders dan blijvend geloof in het Woord van God kan iemand handhaven in de dienst, omdat het geloof een mens de kracht geeft om te wachten tot het eind. Het ongeloof kijkt alleen maar naar de omstandigheden en zinkt weg in volslagen moedeloosheid.

Een gelovige moet erop rekenen dat hij beproevingen en teleurstellingen zal tegenkomen. Wij kunnen dromen van rust en voldoening over dat wat we doen op aarde, maar het blijft een droom. Elia had ongetwijfeld gerekend op een machtige morele verandering door zijn optreden. In plaats daarvan werd hij bedreigd. Maar hij had daarop voorbereid moeten zijn. De man die onverschrokken Achab en alle profeten van Baäl had weerstaan had toch wel in staat moeten zijn een boodschap van een vrouw te verdragen. Maar nee, zijn geloof bezweek. En als iemands geloof bezwijkt, schrikt hij van zijn eigen schaduw. Als we denken aan de plek waar Elia nu staat op Horeb zouden we haast vragen: *“Is dat dezelfde man die we zo kortgeleden zagen staan op de Karmel?”* Op de Karmel stond hij bij een altaar van twaalf stenen in een gezegende positie zodat hij de God van Israël kon verdedigen tegenover zijn broeders. Maar helaas, wat een machteloos schepsel is de mens als deze niet gesteund wordt door een eenvoudig geloof in het getuigenis van God.

David kon op een bepaalde tijd Goliath ontmoeten in de kracht van het geloof en kort daarna zeggen: *“Op de een of andere dag zal ik toch nog door de hand van Saul omkomen”* (1 Sam. 27:1). Het geloof stijgt boven de omstandigheden uit en ziet op God. Het ongeloof verliest God uit het oog en ziet alleen op de omstandigheden. Het ongeloof zegt: *“wij waren als sprinkhanen in onze eigen ogen en ook in hun ogen”* (Num. 13:33). Het geloof zegt: *“want wij zullen het zeker kunnen vermeesteren”* (Num. 13:30).

Maar de Heer laat Zijn dienstknecht niet in de spelonk alleen. Hij volgt hem en probeert hem telkens weer terug te brengen naar de plaats die hij in ongeloof en ongeduld had verlaten. *“En zie, het woord des Heren kwam tot hem en Hij zeide tot hem: Wat doet gij hier,*

Elia?” (vs. 9). Wat een terechtwijzing! Waarom begroef Elia zich in een spelonk. Waarom had hij zijn eerbare plaats van getuige verlaten? Vanwege de boodschap van Izebel en omdat zijn dienst niet de erkenning kreeg die hij verwachtte. Hij verwachtte aanmoediging in plaats van desinteresse en een bedreiging. Dat was de reden dat hij zich teruggetrokken had in een spelonk. Het was een plek waar hij zich aan zijn gevoelens kon overgeven.

Nu waren er veel dingen die de profeet pijn deden. Hij was uit de rustige omgeving van Sarepta gekomen. Hij had gestaan tegenover het hele volk, aangevoerd door Izebel en een troep boze priesters en profeten. Hij had deze beschaamd door Gods genade. God had vuur van de hemel gezonden in antwoord op zijn gebed. Heel Israël leek de waarheid die hij verkondigd had, aan te nemen. Al deze dingen moeten zijn verwachtingen hoog gespannen hebben. Maar na dit alles wordt zijn leven bedreigd. Niemand staat hem bij. Hij is omringd door een dikke wolk. Hij verlaat het slagveld en verbergt zich in een spelonk.

Het is gemakkelijker een ander te bekritisieren dan zelf goed te handelen en dus moeten we heel voorzichtig de daden van een dienstknecht als Elia beoordelen. Maar hoewel we niet snel moeten oordelen kunnen we wel lering trekken en de waarschuwingen ter harte nemen uit dit deel van Elia's geschiedenis. Een les die we heel goed kunnen gebruiken. *“Wat doet gij hier, Elia?”* Deze vraag zou misschien ook wel tegen iemand van ons gezegd kunnen worden, wanneer wij in ongeduld of ongeloof onze eigen positie verlaten onder de broeders en gaan slapen onder een bremstruik of onszelf verbergen in een spelonk.

Er zijn broeders die vroeger machtige verdedigers waren van de beginselen die verbonden zijn met de eenheid en de aanbidding van het volk van God, maar die nu in slaap gevallen zijn of in een spelonk verborgen zitten. Dat wil zeggen, die niets meer doen voor de bevordering van deze waarheden die zij eens verdedigden. Dat is een trieste overdenking. Tot hen zou met bijzondere kracht gezegd moeten worden: *“Wat doet u hier?”* Want wat hij doet is niet onschadelijk, hij doet zijn broeders kwaad. Het was beter geweest nooit belangrijke waarheden verdedigd te hebben dan na dit gedaan te hebben zich terug te trekken. De aandacht vestigen bij belangrijke beginselen van de goddelijke waarheid en ze dan los laten is heel schuldig. *“Maar is iemand onwetend, hij zij onwetend”* (1 Kor. 14:38). We kunnen medelijden hebben met onwetenden of proberen hen te onderwijzen. Maar diegenen die eerst de waarheid beleden hebben en die deze later verlaten, die zijn geen voorwerpen van medelijden en ze zijn ook geen onderwijs meer waard.

Maar niet alleen ongeloof en teleurstelling in betrekking tot bepaalde waarheden drijven mensen in een ongelukkige afzondering. Het schijnbare falen in de dienst heeft hetzelfde gevolg. Het laatste was misschien datgene wat Elia bewoog. De overwinning op de Karmel had in hem een bepaalde overmoed

gewerkt in relatie tot de resultaten op zijn werk. En hij was totaal niet voorbereid op het treurige tegenovergestelde resultaat.

Het enige geneesmiddel voor beide gevallen:

- 1) ongeloof in belangrijke waarheden en;
- 2) teleurstellingen in onze dienst,

is: het oog eenvoudig en standvastig op Jezus gevestigd houden.

Bijvoorbeeld: Wij belijden twee grote en belangrijke waarheden:

- de eenheid van de Gemeente;
- en de blijvende tegenwoordigheid van de Heilige Geest in de Gemeente.

Als wij deze dingen belijden te zien en toch falen in het uitdragen er van, zullen we ons dan ervan afkeren en zeggen: *“Er is geen eenheid en geen blijvende aanwezigheid van de Heilige Geest?”* Dat verhoede God. Dat zou de waarheid van God afhankelijk maken van de trouw van mensen en dat kan niet. Laten wij lezen in het kostbaar Woord van God en de Gemeente zien als het lichaam van Christus en ieder lid daarvan opgeschreven in Gods boek. En als we Jezus zien aan Gods rechterhand in de heerlijkheid, zien we de nooit falende basis van de tegenwoordigheid van de Geest in de Gemeente. Laten we God danken voor de duurzaamheid van dit alles. *“Want de genadegaven en de roeping van God zijn onberouwelijk”* (Rom. 11:29).

Tenslotte, als iemand beproefd wordt in zijn dienst, als de vijand probeert hem zijn dienst door verdriet of teleurstelling te laten beëindigen, laat hij dan proberen het oog eenvoudig op Jezus te richten. Hoe uitzichtloos en ontmoedigend de dingen er ook uitzien, laat de dienstknecht zich herinneren dat de tijd snel nadert, waarop de Heer, allen die uit liefde tot Hem, eenvoudig gediend hebben, een volle beloning zullen krijgen. We moeten er echter wel voor zorgen dat we onze dienst of de vruchten ervan niet laten komen tussen ons en Christus. Dat is een groot gevaar. Iemand kan met een ongekunstelde toewijding tot Zijn Meester beginnen en later door bedrog van de vijand en de zwakheid van zijn eigen hart, zijn werk een grotere plaats in zijn gedachten geven dan aan Christus zelf. Als Elia de God van Israël meer voor de aandacht had gehouden, zou hij zijn dienst niet in wanhoop hebben opgegeven.

De ware geestelijke toestand van Elia lezen wij uit zijn antwoord op de Goddelijke vraag. *“Ik heb zeer geijverd voor de Here, de God der heerscharen, want de Israëlieten hebben uw verbond verlaten, uw altaren omvergehaald en uw profeten met het zwaard gedood, zodat ik alleen ben overgebleven, en zij trachten mij het leven te benemen”* (vs. 14). Wat een groot verschil met hoe hij op de Karmel sprak. Daar verdedigde hij God. Hier verdedigt hij zichzelf. Daar probeerde hij zijn broeders te bekeren, door hen de waarheid van God voor te stellen. Hier beschuldigt hij zijn broeders en somt hun zonden op voor God.

1. Het verbond verlaten is de basis van al het andere.

2. Uw altaren omvergehaald is het natuurlijke gevolg van het eerste.
3. Uw profeten gedood. Het verlaten van Zijn aanbedding wordt later gevolgd door het doden van de profeten.

Deze volgorde is gemakkelijk te begrijpen. Maar Elia zegt: “Ik heb zeer geijverd, maar zij hebben uw verbond verlaten”. Hij zag zichzelf als de enige, die wat had gedaan voor God. “Ik alleen ben overgebleven, en zij trachten mij het leven te benemen”. Als iemand zijn dienst en getuigenis loslaat begint hij zichzelf te prijzen en zijn broeders te beschuldigen. Hij matigde zich aan zijn trouw en hun falen te benadrukken. Voor iedereen die zich zo afzondert geldt dezelfde vraag: “Wat doet gij hier?” “Wie een oor heeft, laat hij horen”.

Elia wordt opgeroepen om uit de afzondering te komen. “*Treed naar buiten en ga op de berg staan voor het aangezicht des Heren. En zie, toen de Here juist zou voorbijgaan, was er een geweldige en sterke wind, die bergen verscheurde en rotsen verbrijzelde, die voor de Here uitging. In de wind was de Here niet. En na de wind een aardbeving. In de aardbeving was de Here niet. En na de aardbeving een vuur. In het vuur was de Here niet. En na het vuur het suizen van een zachte koelte*” (een rustige stille zachte stem) (vs. 11, 12). De Heer wilde Zijn dienstknecht leren dat Hij niet beperkt was tot één dienstknecht om Zijn plan uit te voeren. De wind, aardbeving en het vuur bereikten het doel niet. Maar door hun verschrikkelijke werkelijkheid baanden zij de weg voor het laatste en schijnbaar het zwakste middel, de zachte stem.

Elia moest dus tevreden zijn om één van de vele dienstknechten te zijn, Hij moest niet denken dat hij alleen al het werk moest doen. Zoals hij gekomen was met het geweld van de sterke wind, meende hij elke hindernis te hebben opgeruimd en dat hij daardoor het volk had teruggebracht tot gelukkige trouw aan God. Hoe slecht kennen wij onze eigen onbelangrijkheid. Zelfs de grootste, meest begaafde en hoog verheven dienstknecht is maar een steen in het gebouw, een schroefje in de machine. Als hij denkt dat hij het enige instrument is, is hij heel erg fout. Paulus zegt: “*Ik heb geplant, Apollos heeft begoten, maar God heeft de groei gegeven*” (1 Kor. 3:6). De Heer beperkte zich niet tot Elia, God had meer pijlen op Zijn boog.

Het is het alleenrecht van God Zich te laten horen, ook al spreekt Hij met een zachte stem. “*Zodra Elia dit hoorde, omwond hij zijn gelaat met zijn mantel, ging naar buiten en bleef in de ingang van de spelonk staan*” (vs. 13). Vóór de Heer staan we op precies de juiste plaats. De hoge gedachten over onszelf verdwijnen in Zijn tegenwoordigheid, dan bedekken wij ons gezicht en wij verbergen onszelf. “*Mozes nu begon zeer te beven en durfde het niet te onderzoeken*” (Hand. 7:32). “*Daarom verfoei ik mij, en ik heb berouw in stof en as*” (Job 42:6). Zo reageert iedereen die zichzelf in het licht van God ziet. De Heer erkent elke dienst die voor Hem gedaan wordt, maar op het

ogenblik, dat de dienstknecht zijn dienst tot het middelpunt maakt, zal de Heer hem leren dat Hij hem niet langer nodig heeft.

Elia hoort de namen van zijn opvolgers in het arbeidsveld. “*Daarop zeide de Here tot hem: Keer op uw schreden terug, naar de woestijn van Damascus, en als gij daar gekomen zijt, dan zult gij Hazael zalven tot koning over Aram. Voorts zult gij Jehu, de zoon van Nimsi, zalven tot koning over Israëel; en Elisa, de zoon van Safat, uit Abel-mechola, zult gij zalven tot profeet in uw plaats. Wie dan aan het zwaard van Hazael ontkomt, hem zal Jehu doden; en wie aan het zwaard van Jehu ontkomt, hem zal Elisa doden. Doch Ik zal in Israëel zeventuizend overlaten, alle knieën die zich niet gebogen hebben voor de Baal, en elke mond die hem niet gekust heeft*” (vs. 15-18). Vooral dat laatste zal Elia’s ogen geopend hebben, 7000, hij meende alleen te zijn.

Naast hem, kwamen andere dienstknechten: Hazaël, Jehu en Elisa. En zoals de zachte stem Elia uit de spelonk had gehaald zou de dienst in genade van Elisa krachtig genoeg zijn om de 7000 uit hun schuilhoeken te halen. Wat een belangrijke les voor Elia. Hij was Horeb opgeklommen vol gedachten over zichzelf. Hij stond daar met de gedachte dat hij de getuige, de enige getuige was. Hij ging naar beneden met het vernederende maar heilzame bewustzijn, dat hij maar één van de 7000 was. Niemand kan zo onderwijzen dan God. Hij had Elia zijn eigen onbelangrijkheid laten zien. Elia ging tevreden en volzaam de berg af. Zijn klachten en beschuldigingen had hij los gelaten. Hij werpt nederig, stilzwijgend, gehoorzaam en gewillig zijn profetenmantel over de schouders van Elisa.

Nadat hij gehoord heeft van de 7000 is het stilzwijgen van Elia leerzaam en merkwaardig. Hij had een les geleerd die hij op de Karmel, in Sarepta of bij Krith niet kon leren. Toch had hij daar veel van God en Zijn waarheid geleerd. Maar nu kende hij zijn eigen kleinheid en als gevolg daarvan geeft hij zijn plaats aan een ander. Als hij dat doet zegt hij als het ware: “Wat heb ik gedaan?” Het was de volmaakte zelfveroordeling van het eigen ik, vanaf het ogenblik dat hij leerde dat hij één van de vele was.

Hij brengt een boodschap aan Achab in de wijngaard van Naboth. Hij brengt een boodschap aan Ahazia in zijn ziekenkamer. En dan neemt hij afscheid van de aarde. Het werk, door hem begonnen, wordt afgemaakt door andere handen. Net zoals Johannes de Doper die zoals we weten in de geest en de kracht van Elia gekomen was, was hij voldaan met het feit om een ander in te leiden en zich dan terug te trekken. Mochten wij allemaal iets leren van deze nederige zelfverloochenende geest. Een geest die iemand leidt om het werk te doen en niets van zichzelf te denken. En als het zo zijn moet het werk door een ander te kunnen zien doen en zich daarover te verheugen.

Johannes moest dat ook leren en tevreden zijn om zijn schitterende loopbaan in een kerker te moeten eindigen. Johannes vond dat ook vreemd. “*Bent U Degene die*

zou komen, of moeten wij een ander verwachten?” (Mat. 11:3). Ik heb de Messias aangekondigd en nu ben ik verlaten en zit nu in de gevangenis van Herodes. Maar hij had toch gezegd: *“Hij moet meer, maar ik minder worden”* (Joh. 3:30). Maar misschien had hij niet op zo’n afloop gerekend. Hoe anders zijn de gedachten van God dan die van de mens! Johannes had de Zoon van God aangekondigd en was bestemd om onthoofd te worden vanwege de wil van een vrouw en opdat een goddeloze tiran zijn eed niet zou breken.

Elia was een hemels mens, een hemelse boodschapper geweest. Hij had goddelijke waarheden gesproken. God had zijn werk overvloedig geëerd. Maar op het ogenblik dat hij iets van zichzelf begint te denken, “Ik heb zeer geijverd en ik ben alleen overgebleven”, leerde de Heer hem zijn fout in te zien en beval hem zijn opvolger aan te wijzen.

Mochten wij van dit alles leren nederig en zelfverloochenend te zijn in onze dienst, wat die ook is. Laten we onszelf niet verbeelden dat wij iets zijn en ons werk te zien alsof wij iets groots hadden verricht. Al zou onze dienst onvruchtbaar zijn en wijzelf veracht en verworpen worden, dan kunnen we toch vooruit zien naar het einde, als alle dingen openbaar gemaakt worden. Dat deed onze gezegende Meester. Hij hield Zijn oog gericht op de vreugde die voor Hem lag. Hij heeft het kruis verdragen en de schande veracht en lette niet op wat mensen zeiden als Hij hen voorbijging. Hij klaagde ook niet, uitte geen beschuldigingen tegen hen die Hem verwierpen, verachtten en kruisigden. Nee. Zijn woorden toen Hij stierf waren: “Vader vergeef hen”.

Gezegende Meester, deel ons meer mee van Uw zachtmoedige, liefhebbende, genadige en vergevende geest. Mochten wij meer op U gaan lijken en in Uw voetstappen treden door deze trieste wereld.

Oorsprong: (CHM) [Life and times of Elia blz. 81-105](#)

Titel: [Life and times of Elia](#)